

Chcete novú hlavu?

Množstvo ľudí sa podrobuje plastickým zákrokom, ale málokto sa prizná, že takýto zákrok absolvoval. Na to, čo všetko si môžete dať urobiť, sme sa pýtali plastického chirurga **MUDr. JOZEFA FÁBRYHO**.

FOTO: IVAN PASTOR

MUDr. JOZEF FÁBRY tvrdí, že s výsledkom musí byť spokojný klient aj on sám.

Kto sú klienti klinik estetickej chirurgie?

Stručne povedané, ľudia, ktorí nie sú spokojní so svojim výzorom. Môžu mať pravdu, pozerajú sa na seba objektívne, pretože to, čo ich trápi, je skutočne odchyľka od všeobecne uznávanej normy. Príklad? Odstávajúce uši. Väčšina ľudí sa na slona nepodobá... Horšie je, ak sa táto nespokojnosť zakladá iba na subjektívnom pociťovaní. Mám obrovský nos, ale nie je to pravda. V takýchto prípadoch často ide o dysmorfóbiu, poruchu, keď človek nedokáže reálne zhodnotiť svoj výzor, subjektívne pokladá niektoré časti svojho tela za odlišné od normy. Týchto klientov musíme odhaliť, pretože zo skúsenosti vieme, že nikdy nebudú spokojní. Chodia z kliniky na kliniky, sťažujú sa a nikto im nevyhoví. Veľa ráz začínajú svoje rozprávanie slovami – pán doktor, aspoň milimeter, prosím...

Čo vlastne trápi takýchto pacientov? Ich výzor, alebo niečo celkom iné?

Uvediem príklad. Prišiel za mnou mladý muž a chcel, aby som mu „vyrobil“ jazvu na tvári. Celý svet bojuje proti jazvám, skrýva ich a tu prídete jeden, čo chce práve jazvu. Preboha, prečo? Vysvetlil, že má priateľku, ktorá ho bez nejakej jazvy nepokladá za dostatočne mužného. Problém bol teda ukrytý vo vzťahu týchto dvoch ľudí. Patologické bolo, že priateľka od neho čosi také požadovala, a rovnako patologické bolo, že

on sa jej usiloval vyhovieť. Hovoríme však len o malom percente pacientov, väčšina prichádza s reálnymi a so splniteľnými požiadavkami. Pravda však je aj to, že ak si ktosi dá urobiť desať či pätnásť zákrokov a je stále a so všetkým nespokojný, treba sa pred ním varovať.

Čo ich privádza na kliniku?

Vlastné rozhodnutie, alebo ich k vám dakto pošle?

Najdôležitejšie je, aby sa človek sám rozhodol, že chce estetický zákrok podstúpiť. Keď ženu prinúti manžel, muža manželka, kamaráti či kamarátky, nie je to dobré. Nielen zo psychologického hľadiska, ale často aj ak ide o pooperačné stavy. Inak ich znešťujú ľudia, ktorí sa rozhodli vo svojom vnútri, že chcú čosi na sebe zmeniť, inak tí, ktorých k zákroku dohnalo okolie. Tí druhí pooperačné stavy zvládajú horšie.

Ako posudzujete, aký zákrok a v akom rozsahu môžete klientovi urobiť?

V prvom rade musí sám povedať, čo chce. Potom sa treba zamerať na to, či sa to, čo chce, vôbec dá vykonať. Ak pri úprave prsníkov platí, že všetky klientky ich chcú zväčšiť, zmeniť alebo zdvihnúť, ani jedna ich nechce „spustiť“, potom napríklad pri nosoch zasa to, že ich klienti chcú zmenšiť, upraviť ich tvar, ale nikto nechce nos zväčšiť. Nos, keď už o ňom hovoríme, je „pestrý orgán“, dá sa s ním pracovať a meniť ho, ale nie vždy sa lekárka predstava zhoduje

s klientovou. Tu sa dostávame k etickému problému.

Za estetické zákroky si ľudia platia. Ale asi ani tak žiadajú plastický chirurg netuží po tom, aby z jeho ordinácie vyšiel Fantomas!

Ak lekár vnútorne nesúhlasí s tým, čo od neho klient požaduje, je rozhodovanie ťažké. Musí sa rozhodnúť, či sa vydá za svoje etické hranice, alebo nie, či pôjde proti vlastnému estetickému citeniu. Sú vlastne len štyri mož-

nosti, ako sa plastický zákrok môže skončiť. Obaja, pacient aj lekár, spokojní s výsledkom. Spokojný klient, nespokojný lekár. Spokojný lekár, nespokojný klient. Nespokojní obaja, klient aj lekár. Jediná správna možnosť je tá prvá. Ak ma požiada pekná žena, aby som urobil čosi, čo je proti môjmu presvedčeniu, budem ju odhovárať celé hodiny, urobím všetko pre to, aby zmenila názor. Bolo by mi ľúto pokaziť prírodnú krásu. Pokiaľ ide

o mňa, vedome som žiadneho netvora nestvoril. Tak ma poznajú aj klientky a viem, že si vracia – ak ti povedal, že ti to neurobí, tak ti to jednoducho neurobí. **Čo všetko môže plastický chirurg vykonať s ľudskou hlavou, čo sa na nej dá zlepšiť?**

Začnime odhora – plešatým ľuďom sa dajú transplantovať vlasy. Vieme odstrániť vrásky z čela a vytiahnuť obočie. K štandardným zákrokom patrí plastika dolných a horných viečok. Možno meniť nos. Dokážeme prinútiť odstávajúce ušnice, aby neodstávali. Odstraňujeme prebytočný tuk na krku a v oblasti čelustí. Najväčším zákrokom je facelift, keď sa natiahne pokožka tváre aj krku. Samozrejme, je to veľmi hrubé delenie a má desiatky podoblastí.

Krása a mladosť idú ruka v ruku. Občas však tej mladosti treba pomôcť. Čo s vráskami?

Nedokonalosť sa dá zakryť filtermi, výplňami. Vhodným príkladom je dievčina, ktorá chcela operáciu nosa, pretože

„Ak lekár so zákrokom vnútorne nesúhlasí, jeho rozhodovanie je ťažké.“

medzi očami mala „prepadnutú“, mala tam priehlbinku. Výplň urobila svoje a žiadnu operáciu nepotrebovala. Pri týchto výplňach však platí, že sú také, ktoré sa vstrebú pomerne rýchlo, povedzme za niekoľko týždňov či mesiacov, a iné sú trvalé, čo však neznamená, že sú večné. Tie vydržia niekoľko rokov, potom treba látku implantovať znova. Najlepšie je začať tými prvými. Človek vidí, ako sa jeho tvár zmenila, a ak sa mu efekt prípadne nepáči, po určitom čase sa všetko vráti do pôvodných kolají. Ak je, naopak, spokojný, môžeme implantovať dlhodobú výplň. Tie dočasné

FOTO: PROFIMEDIA.SK

Plastickým operáciám nosa sa nevyhýbajú ani muži.

látky – najznámejšia je zrejme kyselina hyalurónová, sú prirodzené a organizmu vlastné. Pokiaľ ide o vrásky, nie je problém ich vyplniť, narovnať. Najlepší efekt dosahujeme pri veľkých, širokých a výrazných vráskach, povedzme okolo úst. Látka vyplní nielen „dieru“, ale aj celé okolie. Prirovnanie – balón sa nedá nafúknuť len jedným smerom, vzduch ide na všetky strany. Horšie je, ak hovoríme o uzúčkých vráskach, napríklad okolo očí,

veľa ráz je totiž ihla hrubšia než samotná vráska. Ale vždy sa nájde spôsob – množstvo drobných vrások sa dajú napríklad prebrúsiť laserom.

A čo pery ako Pamela Anderson? Môže mať také každá žena, ktorá si zmyslí?

Úzka tvár, blízko seba postavené oči a pery ako Pamela Anderson? To by asi nešlo... Pery patria k ľudskej typológii. Černošky majú oválne tváre, veľké pery. Čo je však pre jedného dobré, nemusí sedieť aj druhému. Pri zväčšovaní pier preferujem ľahšie vstrebateľné výplne, čím menej sú vstrebateľné, tým vyššie je riziko, že sa po zákroku vytvoria granu-

lomy. Uvedomil som si však, že krásu pier je novým zdrojom sebavedomia žien, preto sa dožadujú ich dokonalosti. Povieť to na príklade: prišla mladá

žena s požiadavkou na zväčšenie pier. Mala ich pekné, takže som sa rozhodol „dostreknúť“ iba kútiky. Málo, žiadala viac! Nechápala som. Spýtal som sa →

— INZERČIA ZV3065 —

VLASY NEPADAJÚ

Zo zahraničia som si priviezol prípravky SALON TEXTURES proti vypadávaniu vlasov. S výrobkami som bol mimoriadne spokojný, vlasy mi držia ako pribité, nevypadne ani vlasok. V rádiu som však počul už končiaci rozhovor s výhradným dovozcom pre Slovensko, a preto mám pocit, že sa predávajú aj v SR. Rád by som vedel, kde môžem túto kozmetiku u nás kúpiť.

Mgr. Peter F. - čitateľ

Zistili sme, že terapeutický vlasový šampón SALON TEXTURES a kondicionér SALON TEXTURES predáva na Slovensku firma Kvatrofin s.r.o. Ide o zrejme veľmi účinné a kvalitné výrobky, pretože Váš kladný ohlas nie je vôbec ojedinelý! Avšak kvalita týchto výrobkov nie je zadarmo - terapeutický šampón stojí 23 €

a kondicionér 16 €. Odporúča sa používať ich súčasne. Pre Vás aj pre ďalších záujemcov je tu adresa a telefón, kde si môžete výrobky objednať, alebo priamo zakúpiť:

KVATROFIN s.r.o.
Skarniclovská 1
909 01 Skalica
tel.: 034/664 74 35

FOTO: MIRO MIKLAS

„Urobte so mnou niečo“ je veta, ktorú plastickí chirurgovia počujú asi najmenej radi.“

FOTO: PROFIMEDIA.SK

→ jej prečo. „Chcem mať veľkú hubu, mne to dodáva sebavedomie,“ citujem.

Príde sedemdesiatročná a chce odísť ako dvadsaťročná. Dá sa to? „Urobte so mnou niečo“ je veta, ktorú plastickí chirurgovia počujú asi najmenej radi. Ak klient vie, čo chce, je to uľahčenie, vieme mu povedať, čo môžeme urobiť a čo už nie. Ak by však ktosi chcel, aby omladol o päťdesiat rokov, je ľahšia cesta zísť na matriku a požiadať o prepísanie dátumu narodenia. Plastik môže robiť iba s tým, čo má k dispozícii. Porovnajme ho s krajčiom: ak krajčír dostane pokrčenú šušťavú látku, ťažko z nej ušije rovný hodvábny oblek. Chcete rovný oblek? Prineste si inú látku! V reči estetických chirurgov – prineste si inú kožu! Samozrejme, veľa sa dá zlepšiť, veľa sa dá skryť, ale všetko závisí od mnohých faktorov.

Kto najčastejšie navštevuje estetickú chirurgiu?

To sa nedá jednoznačne povedať, pretože škála klientov je obrovská. Rozhodne však viac žien než mužov, v tomto prípade ide o nerovný súboj pohlaví. Vonkoncom však neprichádzajú len celebrity, ale aj ženy z vidieka, z rôznych sociálnych vrstiev. Veľkou skupinou klientov sú napríklad študentky. A keď už klientov delíme, poviem, že naj-

lepšími pacientkami sú ženy zo strednej vrstvy v strednom veku. **Povedali ste, že pokiaľ ide o plastiku, muži sú v menšine, že je to nerovný súboj pohlaví. Kto sú teda muži, ktorí vás vyhľadajú?**

Mužov na kliniku privedú predovšetkým fyziologické problémy. „Pán doktor, padajú mi viečka, už ani nevidím, keď čítam...“ Dôvodom bývajú aj markantné disproporcie tváre, príliš veľký nos či odstávajúce uši. Sú to však práve ženy, ktoré mužov, klientov estetických kliník, pokladajú za čudných. Väčšinou sa mýlia, ale ak som spomínal, že pri niektorých pacientoch musí byť lekár opatrný, potom, ak ide o mužov, je toto percento väčšie než u žien. **Michael Jackson bol zrejme postrachom plastických chirurgov. Ale aj vy ste už spomínali vetu – pán doktor, čo by sa so mnou ešte dalo urobiť? Čo s takými klientmi?**

Nič. Ak hovoríme napríklad o pekej žene, priamo jej poviem, že je krásna a nevidím žiaden dôvod na nejaký zákrok. Plastická chirurgia nie je obchod s maskami, kde si vyberiem vždy nejakú novú. Žiaľ, zo skúsenosti viem, že takíto klienti idú o dvere ďalej, ku kolegom, a vždy a znova sa pýtajú to isté: Pán doktor, čo by ste sa mnou ešte dalo urobiť?

Hoci sme už o tom hovorili, ruku na srdce – potreboval si už niekto po vašom zákroku vymeniť fotografiu v občianskom preukaze?

To hádam nie! Ani v dobrom, ani v zlom zmysle slova. Aj keď klient absoluuje niekoľko zákrov, vždy ide o postupnú zmenu. Mal som pacientku, ktorej sme robili zákrok na nose. Keď sme jej z neho skladali obvazy, strnulo stála pred zrkadlom, a keď sa konečne uvidela, povedala: „Vďaka Bohu, som to stále ja!“ Ľudia sa obávajú príliš veľkých zmien. Človek musí zostať sám sebou.

PETER KUBÍNY

MUDr. ALEXANDRA NOVOTNÁ uprednostňuje neinvazívne zákroky.

Krása uľahčuje život

Podľa dermatologičky MUDr. Alexandry Novotnej, PhD., riaditeľky kliniky korekčnej dermatológie a plastickej chirurgie, este-

tických zákrovov na tvári v súčasnosti stále pribúda, pričom pomer medzi invazívnymi a neinvazívnymi je približne 8 : 2.

„Slovenský trend kopíruje ten svetový. Napríklad v Spojených štátoch vlni vykonali 9,1 milióna minimálne invazívnych zákrovov, pričom počet pacientov, ktorí sa takémuto zákroku podrobili, stúpol o 59 percent,“ hovorí. Tvrdí, že neinvazívne zákroky sú väčšmi doménou dermatológov. Ako vidieť už z pomeru invazívnych a neinvazívnych zákrovov, klienti celkom logicky dávajú prednosť čo najmenej invazívnym zákrovom. „V poslednom čase aj z tohto dôvodu badáme pokles počtu plastických operácií,“ dodáva.

Dermatológovia pracujú najmä s kozmetickými prístrojmi.

FOTO: ARCHIV A. N.

„Prečo sa ľudia rozhodnú pre zákrok na tvári, o tom najlepšie vypovedá záver štúdie Massachusettskej univerzity, podľa ktorej majú krajší ľudia v živote množstvo výhod. Túžba po kráse je stará ako ľudstvo samo. Výzor človeka zohráva obrovskú úlohu v sociálnych a partnerských vzťahoch,“ vysvetľuje. „Výsledkom zákrovu by mal byť stav, keď si okolie nevšimne konkrétnu zmenu. Človek však musí pôsobiť oddychnuto, nemá viečky pod očami. vrásku medzi obočím, ktorá dodáva výrazu tváre zlovestný charakter, koža nie je suchá... Vráška medzi obočím nebude chýbať ani najbližším pribuzným klienta! Mnohé ženy, najmä v strednom veku, napriek tomu, že majú dobrú náladu, pôsobia mrzuto. Vďaka zákrovu síce neomladnú, ale pôsobia sviežšie, vitálnejšie, priateľskejšie. Môže im pritom pomôcť práve neinvazívny zákrok, ktorého riziká sú nižšie než pri plastickej operácii. Efekt síce nie je trvalý, ale vo všeobecnosti ženy pôsobia prirodzene. Na margo toho hádam už len čísla: Američania vlni investovali do kozmetických procedúr 14 miliárd dolárov, z toho osemdesiat percent do nechirurgických.“

„Pokiaľ ide o mužov, sú ustráchanější než ženy, najmä ak majú pred sebou bolestivejší zákrok. Stalo sa mi, že profesionálny boxer omdlel, sotva pred svojou tvárou zbadal striekačku s botulotoxínom... Typickým mužským zákrovom je však transplantácia vlasov. Výsledok býva veľmi dobrý, nevýhodou však je, že zákrok trvá dlho, klient u nás zostáva celý deň. Tím špecialistov mu implantuje vlasok po vlasku, čo síce nie je bolestivé, zato však otravné. Aj preto od jesene začíname pracovať s novým špeciálnym prístrojom, ktorý skraca čas zákrovu na polovicu,“ dodáva MUDr. Alexandra Novotná.

„-PK

Nabudúce: Plastickej chirurgie tváre II.

Odborníci radia

Mama pije

Naša mama je alkoholička. Pije každý deň a niekedy to poriadne preženie. Má z toho už zdravotné problémy. Keď jej dohovára-me, povie, že ona nepije, a liečenie odmieta. Veľmi tým trpíme a je nám to ľúto. Keď je triezva, je to najlepšia mama na svete. Poradte nám, prosím, čo máme robiť?

MAJA

Váš problém

má dve stránky – pozitívnu aj negatívnu. Negatívna je tá, že ide o problém alkoholizmu, ktorý patrí k najťažšie riešiteľným nielen z lekárskeho hľadiska, ale aj celospoločenského. Ani jedna diagnóza doteraz nespôsobilá toľko tragédií, nešťastí a škôd ako práve tento ľudský neduh.

K pozitívnym a nádejným stránkam vášho problému patrí to, že u vašej matky nie je zatiaľ alkoholizmus v takom štádiu, že by v nej zničil pozitívne city – najmä rodičovské.

Liečenie potrebuje každý alkoholik, ktorý má z pitia problémy. Vaša matka pomoc potrebuje! Nediskutujte s ňou

MUDr. Bánovská Adriana psychiatrička

Hormonálna porucha

Pred dvoma rokmi som brala hormonálne tabletky na pleť

o tom, keď má vypité. Alkohol oberá človeka o zdravé úsudkové schopnosti. Alkoholici majú sklono tento problém podceňovať a bagatelizovať. Využite na to chvíle, keď je z nej „najlepšia mama na svete“. Vtedy ju presvedčte, že ju máte radi, že vám na nej záleží, že ju nechcete stratiť, že jej úniky do alkoholického opojenia vás traumatizujú, že vás ochudobňujú o pozitívne zážitky s ňou a nič vám to život. Ak vás naozaj ľúbi viac ako alkohol, nech to dokáže tým, že sa ho v záujme svojich detí zriekne. Ak to nebude ochotná urobiť, potom nie je „dobrá mama“ a budete musieť porozmýšľať o iných presvedčovacích, respektíve nátlakových metódach ako zachrániť nielen ju, ale aj váš rodinný život. Nie je to vždy jednoduché, ale pri úprimnej snahe všetkých zainteresovaných sa to podarí. Ak by pri tom vznikli vážnejšie a ťažko riešiteľné problémy, poraďte sa v Centre pre liečbu drogových závislostí.

(Roacutan) a stratila som chuť na sex. Chcela by som poprosiť o radu, či sú nejaké tabletky na úpravu hormónov alebo či ide v mojom prípade o trvalú poruchu.

V prvom rade

treba zistiť, či u vás vôbec ide o hormonálnu poruchu. Roacutan, užívaný pred dvoma rokmi, neovplyvňuje stratu libida. Je to liek, ktorý mení produkciu mazu kožnými žliazkami. Chuť na sex u ženy je ovplyvňovaná rozličnými skutočnosťami. Okrem hormonálnej situácie je závislá od ďalších užívaných liekov (antidepresíva) a v nemalej miere závisí od psychického stavu. Ak neužívate žiadne lieky, môže byť vaším problémom hádka s partnerom a napätie v partnerskom vzťahu. Ak sama nenájdete príčinu ťažkostí, obráťte sa s týmto problémom na sexuológa.

MUDr. Radmila Sládlíčková gynekologička pôrodníčka

Svoje otázky posielajte na e-mailovú adresu odbornici@zivot.sk alebo nám píšete na adresu ŽIVOT, Prievozská 14, P. O. BOX 45, 820 04 Bratislava 24, heslo Odborníci radia

Pokusný králik

Aj muži chcú byť krajší. Rudolf však prišiel na kliniku plastickej chirurgie, aby si nechal urobiť zákrok, po ktorom túžila jeho manželka.

Do ordinácie vstúpil asi tridsaťročný muž. Vrávi sa, že u mužov na krásu až tak nezáleží, ale pokiaľ ide o nadbytočné kilogramy, tie na dobrom výzore asi nepridajú nikomu. On ich mal viac než dosť, pretŕčali mu cez opasok, a keby sme chceli byť zli, poviem, že aj líčka mal trochu ako škrečok. Človek by teda logicky očakával,

že to budú práve jeho tukové vankúše, ktoré ho privedli na kliniku. Omyl! „Ja som tu ako pokusný králik,“ vyhlásil Rudolf. „Mám krásnu štíhlu manželku, tá ma sem vyhnala, aby ste mi zlikvidovali podhrdlinu, a ak bude spokojná s tým, ako som pochopil ja, dá si to urobiť aj ona!“ Očami šacujete jeho podbradok, aby ste našli onú „podhrdlinu“.

FOTO: PROFIMEDIA.SK

ale v porovnaní so zvyškom tela vám pripadá úplne zanedbateľný, drobnosť. Podrobil sa lipolýze – injekčne mu podal látku s tekutinou, ktorá rozpúšťa steny tukových buniek, a tuk sa potom postupne stratí. Nikdy som sa nedozvedel,

či si zákrok dala urobiť aj jeho pani. Ale pochopil som, že stať sa pokusným králikom „z lásky“ je obrovská hlúposť. Keď sa už človek rozhodne vyhľadať plastického chirurga, mal by vedieť, čo od neho chce. Potom bude odchádzať spokojný a azda aj šťastný, že zmenil k lepšiemu to, čo mu príroda dala.

PETER KUBÍNY